

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 12 do Regulaminu wyboru projektów: Szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie wsparcia dla tworzenia lub funkcjonowania placówek świadczących usługi społeczne w społeczności lokalnej i ich usług, w tym CUS.

Rozdział I

Szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie wsparcia dla tworzenia lub funkcjonowania placówek świadczących usługi społeczne w społeczności lokalnej i ich usług, w tym CUS.

1. Działania związane z tworzeniem CUS oraz wsparciem świadczonych przez nie usług realizowane są zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
2. W przypadku wsparcia usług realizowanych przez CUS, mogą być finansowane usługi wchodzące w zakres interwencji EFS+, obejmujące usługi z zakresu: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, aktywizacji zawodowej, usług w mieszkaniach wspomaganych, treningowych, reintegracji społeczno-zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych. Ww. usługi realizowane przez CUS muszą być zgodne z zasadami realizacji wskazanymi w Rozdziale 4. Zasady interwencji EFS+ w obszarze włączenia społecznego *Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027*.
3. Finansowanie usług zdrowotnych jest możliwe w zakresie działań o charakterze diagnostycznym lub profilaktycznym, zaś finansowanie leczenia jest możliwe wyłącznie w ramach opieki długoterminowej, jako wsparcie towarzyszące.
4. Wnioskodawca zapewnia, że CUS koordynuje usługi społeczne i zdrowotne w przypadku, gdy obie kategorie usług są oferowane w danym CUS.
5. W ramach wsparcia usług realizowanych przez CUS nie są finansowane usługi opieki instytucjonalnej¹

¹ Przez opiekę instytucjonalną należy rozumieć usługi świadczone:

- a) w placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 8 osób, lub w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:

6. Wnioskodawca zapewnia, że przeznaczy co najmniej 30% środków zaplanowanych na finansowanie usług na zlecenie realizacji usług organizacjom pozarządowym lub podmiotom ekonomii społecznej, zwanym dalej „PES”. W trakcie realizacji projektu rodzaj usług zleczanych organizacjom pozarządowym oraz PES-om może ulec zmianie, z zastrzeżeniem wymogu zachowania poziomu co najmniej 30%. Wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania we wniosku o dofinansowanie projektu w części dotyczącej uzasadnienia wydatków, które z nich będą zlecane ww. podmiotom.
7. W przypadku nowotworzonych CUS co najmniej 80% kosztów bezpośrednich zostanie przeznaczonych na rozwój świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej (zasada deinstytucjonalizacji)..
8. Wnioskodawca zobowiązany jest do zaangażowania adekwatnej liczby koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych (KIPUS) względem liczby osób korzystających z CUS.
9. Wnioskodawca zapewnia, że w przypadku CUS utworzonych w PO WER nie nastąpi podwójne finansowanie wydatków. Wsparcie usług świadczonych przez CUS może dotyczyć wyłącznie dofinansowania kosztów związanych ze świadczeniem tych usług (w tym kosztów świadczenia usług oraz wynagrodzeń zespołu do spraw organizowania usług społecznych i stanowiska organizatora społeczności lokalnej wskazanych w art. 23 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych) i nie obejmuje finansowania wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem danego CUS (np. wynajem pomieszczeń biurowych, księgowość).

-
- ii. usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
 - iii. wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców;
 - iv. mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki;
 - v. mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem;
- a) w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, z późn. zm.) lub w innej placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu lub opieki; c) w placówce interwencyjnego zakwaterowania (m.in. noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, ogrzewalnie).

Opieka instytucjonalna realizowana jest w szczególności w takich instytucjach jak:

- a) dom pomocy społecznej, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- b) zakład opiekuńczo-leczniczy i zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146).

Na potrzeby wytycznych pojęcie opieki instytucjonalnej długoterminowej należy rozumieć jako opiekę świadczoną powyżej 60 dni w roku kalendarzowym.

Rozdział II

Wsparcie istniejących CUS

W ramach wsparcia istniejących CUS przyjmuje się, iż:

1. wsparcie dla CUS utworzonych w PO WER² (również w okresie trwałości projektów) może dotyczyć wyłącznie kosztów związanych ze świadczeniem usług m.in.: kosztów świadczenia usług, wynagrodzenia organizatorów usług społecznych, koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych oraz organizatorów społeczności lokalnej,
UWAGA: wsparcie nie obejmuje finansowania wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem CUS (np.: wynajem pomieszczeń biurowych, księgowość); wyłączenie to odnosi się do wydatków ponoszonych z kosztów bezpośrednich projektu;
2. gmina może zaplanować odpłatności³ za usługi społeczne realizowane w projekcie pod warunkiem zaplanowania ich we wniosku o dofinansowanie projektu oraz określenia zasad odpłatności; zasady odpłatności muszą być uzależnione od sytuacji materialnej osób obejmowanych wsparciem, rodzaju usługi oraz specyfiki grupy docelowej; opłaty te nie mogą stanowić bariery uczestnictwa w projekcie; należy określić:
 - a. grupy uczestników wobec których zaplanowano częściowe lub całkowite zwolnienie z opłat,
 - b. tryb pobierania opłat; postanowienia dotyczące pobierania opłaty za usługi należy zawrzeć w programie usług społecznych.

Rozdział III

Tworzenie nowych CUS

1. W ramach tworzenie CUS przyjmuje się, że Wnioskodawca będzie realizował projekt, uwzględniając we wniosku o dofinansowanie projektu wszystkie poniżej wskazane kamienie milowe:
 - 1) **kamień milowy nr 1** - etap czynności przygotowawczych do utworzenia CUS i jego utworzenia (maksymalnie 6 miesięcy od daty rozpoczęcia realizacji projektu), na który składa się m.in.:
 - a) przeprowadzenie lokalnej diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych m.in.: sposób funkcjonowania jednostek gminnych, możliwości wykorzystania NGO i innych podmiotów działających na terenie gminy,
 - b) opracowanie dokumentu pn. Plan Wdrażania CUS,

² CUS utworzone w ramach PO WER może być wspierane pod warunkiem zwiększenia wolumenu usług już istniejących lub wprowadzenia w ofercie nowych usług, które nie były finansowane i realizowane w PO WER.

³ Osoby w wieku 65+ w niekorzystnej sytuacji społ.-ekonom. będą miały dostęp do usług finansowanych z EFS+ bez wkładu finansowego.

- c) utworzenie CUS (nadanie statutu centrum przez radę gminy w drodze uchwały);
 - 2) **kamień milowy nr 2** – etap realizacji Planu wdrażania CUS oraz świadczenia usług społecznych, w tym realizacji wybranych usług przez CUS dla uczestników projektu (w ciągu około 12 miesięcy od zrealizowania 1 kamienia milowego);
 - 3) **kamień milowy nr 3** – etap przeglądu świadczonych usług, aktualizacji i realizacji Planu Wdrażania CUS – dalszego świadczenia usług społecznych oraz opracowania programu usług społecznych oraz monitorowania wykonania wskaźników (w ciągu około 10 miesięcy od momentu zrealizowania 2 kamienia milowego);
 - 4) **kamień milowy nr 4** – etap świadczenia usług, monitorowania wykonania wskaźników (weryfikacja wykonania wskaźników co najmniej raz na dwa miesiące od momentu realizacji kamienia milowego nr 3 do chwili zakończenia realizacji projektu).
2. Wnioskodawca zobowiązany jest do opracowania w ramach projektu Planu Wdrażania CUS, który będzie zawierał m.in.: następujące elementy:
- 1) katalog usług społecznych a diagnoza potrzeb i potencjałów gminy;
 - 2) zasoby potencjalnych partnerów CUS;
 - 3) cele, jakie mają być osiągnięte w ramach działania CUS i sposoby ich pomiaru;
 - 4) planowany katalog usług społecznych do wdrożenia w ramach CUS;
 - 5) plan finansowy;
 - 6) założenia do programu usług społecznych;
 - 7) założenia planu organizowania społeczności lokalnej w ramach CUS;
 - 8) metody dotarcia do różnych grup odbiorców;
 - 9) sposoby pozyskiwania i zarządzania informacjami przydatnymi dla potencjalnych grup odbiorców;
 - 10) założenia sposobu realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
 - 11) plan i sposób monitorowania usług świadczonych w ramach CUS;
 - 12) podział zadań i obowiązków pomiędzy partnerów planu wdrażania CUS (jeśli dotyczy);
 - 13) zasady współpracy między jednostkami zajmującymi się świadczeniami i usługami;
 - 14) plan podnoszenia kwalifikacji i nabycia umiejętności przez zespół CUS.
3. Wnioskodawca zobowiązany jest do opracowania w ramach projektu programu usług społecznych (kamień milowy nr 3). Program usług społecznych zostanie przygotowany wspólnie z przedstawicielami społeczności lokalnej, a także poddany konsultacjom publicznym.
4. Wsparcie dla nowoutworzonych CUS obejmuje w szczególności finansowanie kosztów związanych ze świadczeniem usług oraz wynagrodzeń organizatora usług społecznych (OUS), koordynatora indywidualnych planów usług społecznych (KIPUS) oraz organizatora społeczności lokalnej (OSL). Możliwe

jest również sfinansowanie opracowania lokalnej diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, utworzenie Planu wdrażania CUS oraz programu usług społecznych. Możliwe jest także pokrycie kosztów transportu związanych ze świadczeniem usług mobilnych np. dla koordynatora indywidualnych planów usług społecznych.

5. Gmina może zaplanować odpłatności⁴ za usługi społeczne realizowane w projekcie pod warunkiem zaplanowania ich we wniosku o dofinansowanie projektu oraz określenia zasad odpłatności. Zasady odpłatności muszą być uzależnione od sytuacji materialnej osób obejmowanych wsparciem, rodzaju usługi oraz specyfiki grupy docelowej. Opłaty te nie mogą stanowić bariery uczestnictwa w projekcie. Należy określić:
 - 1) grupy uczestników wobec których zaplanowano częściowe lub całkowite zwolnienie z opłat;
 - 2) tryb pobierania opłat; postanowienia dotyczące pobierania opłaty za usługi należy zawrzeć w Planie wdrażania CUS oraz programie usług społecznych.

⁴ Osoby w wieku 65+ w niekorzystnej sytuacji społ.-ekonom. będą miały dostęp do usług finansowanych z EFS+ bez wkładu finansowego.